

271

Llarg

(ALDC, III, L 36. Llarg)

El concepte ‘que té una allargada considerable d’un extrem a l’altre’ avui s’expressa a pràcticament tot el territori amb el der. del llat. LARGUS, *llarg* i *ll[ε]rg*. En llat., LARGUS significava ‘abundant, considerable; liberal, generós’ (aquest darrer significat és present en el der. *llarguesa* ‘liberalitat’), que en cat. va donar *llarg* (var. *llar* 153, 163; *llargo* 87, 94, 100 en parlars de transició) amb el sentit llatí i eventualment amb el de ‘ample’ (com en fr. *large*, it. *largo*), i que, des del s. XV, va anar reemplaçant progressivament el mot tradicional *llong* (< llat. LONGUS ‘llarg’), avui supervivent en topònims com *Campllong*, *Pratllong*, *Vilallonga*, etc.,

amb un timbre de *o* obert, com li correspondria (< *ō*), o tancat, probablement per pressió de la nasal travant (cf. cat. central *c[o]mte* < llat. CŌMITE/bal. *c[ɔ]mte*); l’alg. *llong* no sembla un arcaisme sinó un manlleu al sard *longu*. La var. *ll[ε]rg*, del val. septentrional, tortosí, mall. i eiv., sembla deguda al contacte amb la palatal, com passa en contextos semblants de certs mots (dial. *llèstima*; bal. *xerxa*; eiv. *llenxa*, *lledre* ‘lladre’, *lleguis* ‘llaguis’, *Sant Llètzter*; veg. Veny, 1999 a: 49).

Llarg i *llong* són mots normatius.

